

GAZETA LWOWSKA.

Z Podatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolnmnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

Pociągiem porannym kolei Arcyks. Karola Ludwika z 2. b. m. nadeszło do Lwowa 7 dotkniętych cholera ludzi 24go pułku piechoty, i odesłano ich natychmiast do szpitalu załogowego. Od dnia 26go września r. b. przyjęto 21 słabych na cholera do szpitalu załogowego, z których 8 umarło.

Z końcem sierpnia wybuchła w Krakowskim okręgu administracyjnym cholera w Woli Radziszowskiej, w Nowym Sączu, Łabowej i Nowejwi (w obwodzie sandeckim) i wśród ludności liczącej 10.904 dusz dotknęła 191 osób, z których 40 wyzdrowiało, 110 umarło, a 41 pozostało w kuracyi.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 2. października 1866.

C. k. Namiestnictwo nadało na wniosek gminy miejskiej *Dolina* opróżnioną przy tamtejszej głównej szkole posadę nauczyciela z roczną płacą 388 złr. 50 c., nauczycielowi szkoły głównej w Belzie, *Józefowi Sasiedzkiemu*, poruczając mu zarazem dyrekcję głównej szkoły w Dolinie za pobieraniem remuneracyi rocznej w kwocie 52 złr. 50 c. w. a.

Z c. k. galic. Namiestnictwa.

Lwów, 30. września 1866.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Aposolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 29. września b. r. nadać najlaskawiej komisarzowi policyi przy dyrekcji policyi w Krakowie *Janowi Brudzińskiemu* tytuł i rangę nadkomisarza policyi z uwolnieniem od tacy.

Wyciąg

z rozporządzenia zamieszczonego w dzienniku rozporządzeń dla telegrafów dtdo 30. września 1866 L. 10.148. T.

(Przypuszczenie wszystkich w monarchii austriackiej używanych języków do korespondencyi telegraficznej.)

Stacye telegraficzne upowaznia się od 10. października b. r. przyjmować i przysłać nie tylko takie depesze które są ułożone w językach dotychczas przypuszczanych lecz i takie które nadejdą w języku węgierskim, rumuńskim lub jakkolwiek słowiańskim w monarchii austriackiej używanym.

Litery do takich depesz użyte muszą odpowiadać alfabetowi łacińskiemu, jak to jest instrukcją służbową ustanowione, to jest muszą być takie, aby się dały oddać znakami pisemnymi telegraficznymi, używanymi obecnie do korespondencyi telegraficznej. Języki wyżej wymienione a do korespondencyi telegraficznej nowo przypuszczone, mogą być używane tak do telegramów w granicach państwa jak i do międzynarodowych; w każdej jednak depeszy w granicach państwa, ułożonej w jednym z tych języków, wyrazić należy przed adresem nazwę tego języka n. p. „po węgiersku“, „po polsku“ i t. d. Te słowa nie będą doliczane do depeszy lecz będą zatelegrafowane z obowiązku służby.

Monarchia austriacka.

Lwów, 5. października. (*Radośne manifestacje.*) Znowu otrzymujemy z różnych stron kraju szczegółowe doniesienia o radośnych objawach ludności z powodu mianowania Jego Excelencyi hr. Gołuchowskiego Namiestnikiem Galicji.

Tak w Belzie wyprawiono z tego powodu dnia 28. z. m. iluminację, przyczem dyktanci odśpiewali przy wtórze muzyki hymn ludu i pieśń na cześć Jego Excelencyi przy wystrzałach z moździerzy.

Podobne iluminacją były także w Mostach i Rohatynie.

W Wojniczcu wysłał wydział miejski dnia 30go zesz. mies. deputację do naczelnika powiatu z prośbą, ażeby podał do najwyższej wiadomości wyraz radości i wdzięczności miasta z powodu mianowania Jego Excelencyi hr. Gołuchowskiego i jego szczęśliwego przybycia do Galicji. Nazajutrz zaś odprawiono solenne nabożeństwo, na którym byli obecni wszyscy urzędnicy, magistrat z wydziałem miejskim, młodzież szkolna z nauczycielami i znaczna liczba obywateli miejskich, a wieczorem oświetlono miasto.

W Drohobyczu natomiast, gdzie jak to już donosiliśmy postanowiła reprezentacya miasta złożyć na pamiątkę tego radośnego zdarzenia swoim kosztem szkołę przemysłową, wyprawiono wczoraj przy sposobności poświęcenia i uroczystego otwarcia tamtejszego gimnazjum realnego oświetlenie miasta i wszystkich budynków miejskich dla okazania radości i wierności dla najwyższego tronu.

Lwów, 5. października. (*Z lwowskiej rady miejskiej.*) Na wczorajszym posiedzeniu referował Radny Dr. Szemclowski

sprawę dalszego uporządkowania archiwum miejskiego, przy którym posada archiwisty przez śmierć ś. p. Wagilewicza została opróżniona, i wniósł imieniem sekcji 5: 1) aby przyjąć do tej pracy biegłego archiwistę z miesięczną płacą 60 złr., nie przyrzekając mu wszakże po ukończeniu pracy żadnej osobnej remuneracyi, jak to uczyniono nieboszczykowi Wagilewiczowi. Czterech kandydatów podało się na to miejsce: pp. Kamiński Aleksander były skryptor w archiwie miejskim, Łucjan Tatomir literat, Edward Romankiewicz były profesor gimnazjalny, a od r. 1852—1857 pełniący obowiązki kustosa przy zakładzie Imienia Ossolińskich, — nakoniec Antoni Sznajder, literat i pracujący nad gromadzeniem i porządkowaniem materiałów statystycznych i topograficznych do szczegółowego opisu naszego kraju, a przytem waleczący z wielkim niedostatkiem.

Radny p. Darowski wnosi, aby odłożyć obsadzenie tego miejsca, i rozpisać pierwiej konkurs. Rzeczeni kandydaci bowiem podali się tylko w skutek prywatnej wiadomości o opróżnieniu. Wniosek ten upadł. Rada postanowiła przystąpić zaraz do obsadzenia i dać wybranemu wynagrodzenia miesięcznego 60 złr.

Celem wyboru uchwalono na wniosek radnego p. Wilda dyskusję przy drzwiach zamkniętych. Całą godzinę trwało tajne posiedzenie. Sekcja 5ta proponowała pana Romankiewicza; były wszakże gorliwe głosy za p. Łucyanem Tatomirem. Przy głosowaniu kartkami na 78 głosujących otrzymał p. Romankiewicz 54, p. Tatomir 24 głosy. Wybrany tedy został p. Romankiewicz, który będzie prowadził porządkowanie archiwum miejskiego podług tej samej instrukcyi, którą dano Wagilewiczowi.

Oprócz tej sprawy załatwiono jeszcze dwie pomniejsze, a mianowicie postanowiono urządzić drugi oddział 4tej klasy w miejskiej szkole wzorowej, która jest przepelniona, albowiem do dnia 15. września zapisało się do 4. klasy 140 uczniów. Sekcja otrzymała upowaznienie do wynajęcia stosownego lokalu i przyjęcia pomocnika.

Lwów, 5. października. Przy odbytych dn. 3. b. m. w Tarnopolu wyborach został obrany posłem na sejm krajowy z miasta Tarnopola Dr. *Zygmunt Rodakowski*, adwokat krajowy we Lwowie.

Kraków, 4. października. (*Obchód imienia Najjaśniejszego Pana.*) „*Krak. Ztg.*“ pisze: Dziś w uroczystość imienia Jego c. k. Apostolskiej Mości celebrował najprzewielebniejszy ks. biskup *Galecki* w kościele katedralnym o godzinie 10tej przed południem solenne nabożeństwo, na którym byli obecni szef c. k. komisji namiestniczej, radca dworu p. *Possinger Choborski* z urzędnikami wszystkich władz, c. k. jeneralicya z wszystkimi wolnymi od służby oficerami, rada gminna, uniwersytet, reprezentanci innych korporacyi i znaczna liczba pobożnych. Przy końcu nabożeństwa odśpiewano *Te Deum* i hymn ludu.

(*Otwarcie drugiego gimnazjum.*) „*Czas*“ z 4. b. m. donosi: Dziś rano odbył się akt poświęcenia drugiego pełnego gimnazjum zwanego Dominikańskim, które uważać musimy za przywrócenie dawnego gimnazjum krakowskiego św. Barbary. Aktowi temu uczestniczyły władze szkolne i rządowe, nie było tylko żadnego reprezentanta gminy. Akt poświęcenia odbył się w dziedzińcu przy ustawionym tam ołtarzu. Inspektor szkół p. *Oskard* umieścił puszkę błazaną w słupie sklepienia, w której był spisany stosowny dokument.

„*Krakauer Zeitung*“ donosi, że profesor Dr. Beda Dudik ukończył już pracę jaką mu wysokie ministerium stann polecilo. W krótkce opuści on już Kraków. Zadaniem jego było wyświecić majątek ruchomy i nieruchomy duchowieństwa okręgu krakowskiego w Królestwie Polskiem położony, zbadanie tytułów prawnych, na których się majątek ten opiera, gwoli temu żeby rząd austriacki przy negocyacyach jakie się właściwie z rządem rosyjskim rozpocząć mają, w celu ostatecznego uregulowania dyecezyi krakowskiej, wnioski swoje sformułować i praw duchowieństwa z całą energią bronić mógł.

Ze zaś profesor Dr. Dudik pracę tak mozolną w przeciągu pięciu tygodni ukończyć mógł, zawdzięcza to uprzejmości z jaką przewielebny administrator dyecezyi, kapituła, oraz całe duchowieństwo świeckie i zakonne, przedewszystkiem zaś uprzejmości, z jaką c. k. komisya namiestnicza prace jego wspierały.

Pomimo tej uprzejmości praca ta w tak krótkim czasie nie mogła by być ukończona, gdyby profesor Dr. Dudik w skutek długoletnich studyj swych archiwalnych, nie posiadał głębokiej znajomości stosunków tutejszych, jaką mało kto poszczycić się może. Dr. Dudik dowiódł pracą swą, mającą wartość nie tylko praktyczną lecz i naukową, jak bardzo organizacya archiwów w całym państwie austriackim jest potrzebna. Przy nowem ukształtowaniu Austrii, pojawią się wiele kwestyj które tylko na drodze archiwalnej znajdują załatwienie, życzeniom ludów Austrii odpowiednie.

Z poszukiwań Dra. Dudika pokazało się, że duchowieństwo krakowskie posiada w Czechach majątek, w wartości prawie 4

milionów. Suma tak znaczna zasługuje na uwagę, że zaś rząd austriacki właśnie teraz tak gorliwie się zajmuje funduszami miasta Krakowa, że takowe zebrać kazał przez historyografa morawskiego, jest to nowym dowodem pieczołowitości Wiednia o dobro miasta Krakowa. Jak skoro tylko dycezyja krakowska raz stanowczo urządzona będzie, jak złączone z nią będą obwód wadowicki i część Cieszyńskiego wynagrodzi jej to utratę części Kieleckiej. W ten czas powstać znów będą mogły dawne fundusze i zwyczaje, które przodkowie ustanowili a nasze wnuki z biegiem czasu stracili. Dzieje polityczne Polski idą ręką w rękę z dziejami kościoła polskiego. Kto się stara o kościół katolicki kraju, ten się stara i o pomyślność kraju pod względem politycznym. Z tego to stanowiska pojmować trzeba misję Dra. Dudika, chcąc jej doniosłość właściwie ocenić.

„Wiener Journal“ dowiadyuje się z pewnego źródła, że rząd rosyjski oświadczył gotowość uregulowania ostatecznie sprawy dóbr zasekwestrowanych, do biskupstwa krakowskiego należących, w Królestwie Polskiem położonych. Sekwestracja tych dóbr nastąpiła jednocześnie z znanymi rozporządzeniami wydanymi przeciwko duchowieństwu w Polsce rosyjskiej. Rozumie się samo przez się, iż c. k. rząd uważać musiał za obowiązek swój wystąpienie o zniesienie sekwestracji, chociaż nie był w stanie wyrobienia dla władzy duchownej ks. biskupa krakowskiego tego zakresu, jaki jej traktat wiedeński zapewniał. W ostatnim czasie rząd rosyjski oświadczył, iż gotów jest rozpocząć negocjacje względem wynagrodzenia dochodów do biskupstwa krakowskiego należących. Z wiadomości wiarygodnych z Warszawy pokazuje się, iż rząd rosyjski nie zgadza się na ostre środki jakie mu doradzano gwoli zruszenia kraju.

Wiedeń, 4. października. (Nowiny dworu.) Powrót Ich MM. Cesarza Ferdynanda i Cesarzowej Maryi Anny z Inspruku do Pragi nastąpi podług otrzymanych wiadomości już 10. b. m. Już przedwczoraj przejeżdżało przez Saleburg kilka ekipażów z częścią służby dworskiej Ich Mości Cesarstwa.

Wczoraj, w wilię imienia Najjaś. Pana, dawał Książę Teck wielką ucztę, na której byli obecni Król i Królewicz hanowerski, Książę saski Jerzy, i bawiały tu członkowie dworu.

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem ddo. Ischl 3. października 1866 r. najlaskawiej rozporządził rządził, ażeby przepisy wyjątkowe od praw pospolitych, rozporządzeniami z dn. 28. i 30. maja 1866 r. Nr. 66 i 67 D. P., tudzież w skutek najwyższego postanowienia z dn. 10. lipca 1866 r. ogłoszeniem jeneralnej komendy niższo-austriackiej, oraz ogłoszeniami innych dowódców wojskowych na czas ostatnich stosunków wojennych zaprowadzone, z dn. 3. października 1866 r. w właściwych częściach państwa zniesione zostały.

Anglia.

Londyn, 30. września. Według doniesień z Indji wschodnich pierwiastkowy plan lorda Dalhousie, zaprowadzenia sieci dróg żelaznych w bliższych Indjach, w $\frac{2}{3}$ częściach nskuteczony już został. Z 8000 kilometrów których budowa zamierzona była, już 5630 kilometrów w końcu 1865 roku było w popędzie, z sumy 80 milionów funtów sterlingów na budowę dróg żelaznych przeznaczonej, wydano już 60,645,000 funt. st. od których rząd procent po 5 od sta zagwarantował. Czysty wpływ dróg żelaznych wynosił w roku 1865 1,341,000 funtów st., podróży na drogach żelaznych było 12 $\frac{1}{2}$ milionów. Krajowcy jeżdżą po większej części trzecią klasą, która ich głównie przyciąga z powodu taniości. Prawie cała ludność indyjska jeździ trzecią klasą, w jednym i tym samym wagonie widzieć można jadących bogatych kupców i wysokich urzędników wspólnie z biednymi wyrobnikami. Najważniejszą drogą żelazną jest linia z Lahory, ciągnąca się aż do granic Kابلu i Turkestanu. Linia ta dosięga morza w porcie Kurrasze, z czasem może się stać drogą na której przewozić będą część towarów, które dziś z środkowej Azji przez Persję do Rosji prowadzą. Handel portu Bombay znacznie się podnosi, dowodzi to ogromny wywóz bawełny, której od dnia 1. stycznia do 22. sierpnia 1865 710,418 worów a w tym samym czasie 1866 roku 846,805 worów, prawie w całości do Anglii wywieziono. Ludność Indji wschodnich pod panowaniem angielskiem zyjącą, obliczają dziś na 146 milionów.

Francya.

Paryż, 30. września. Margrabia de Moustier, który w Biarritz złożył przysięgę w ręce Cesarza, przybywa jutro do Paryża dla objęcia ministerstwa spraw zewnętrznych. Czyli zaś w skutek opróżnienia poselstwa w Konstantynopolu wielkie zajdą zmiany w dyplomatycznej reprezentacji Francyi, czy p. Benedetti przejść ma z Berlina do Konstantynopola a p. Sartiges z Rzymu do Berna, to według „la France“ jeszcze nie jest zadecydowane, a przynajmniej urzędownie jeszcze nie postanowione.

Według doniesień dzienników, Loara, której wylewy tak wielkie szkody zrzadziły, zaczyna opadać, i niebezpieczeństwo na teraz ustąpiło. W Moulins woda spiesźnie opada. Największe szkody poniosła dolina Allier i lewy brzeg Loary. W Paryżu wiele punktów a mianowicie Quai de Berry wiele od wylewu ucierpiały. Teraz woda przecież opadać poczęła. W drukarni „Monitors“ na Quai Voltaire, woda dostała się z kanałów, całą noc pompować ją musiano.

Kolej żelazna południowa, kierowana, jak „la France“ powiada, przez mężów, którzy nie tylko miliony na widoku, lecz i myśl w głowie mają, zaprowadziła po najniższych cenach pociągi specjalne dla przewożenia dzieci do 12. roku, które na linii Bredo do Arkanzon, Dax i Mondemarcan do szkół się udają. Taryfa szkolna niższa jest o 90% od zwykłej taryfy. Minister robót publicznych powitał to rozporządzenie żywym uznaniem i wystosował do dyrekcji kolei południowej pismo, w którym pochwalił takowe rozporządzenie i daje towarzystwu kolei północnej chlubne świadectwo, że przyczyniła się do ułatwienia rozszerzenia oświaty w jednym z departamentów pod tym względem najbardziej zaniedbanych. „La Liberte“ żąda a „la France“ zgadza się z nią na to, ażeby na wszystkich drogach żelaznych zaprowadzone zostały pociągi szkolne dla dzieci, tak jak w Anglii są pociągi dla robotników, postanowieniem parlamentu zaprowadzone. Takowe ułatwienia powinny być zaprowadzone i dla uczniów na wakacje się udających, gwoli temu, żeby drogi żelazne służyły nie tylko do celów wojskowych, ale zarazem do celów cywilizacyjnych.

Holandya.

Haaga, 1. października. (Zamknięcie sesji stanów jeneralnych.) Dekretem królewskim została — jak wiadomo już — rozwiązana izba druga, nowe wybory rozpisane są na dzień 30. b. m. a otwarcie nowej izby nastąpi 19. listopada. W skutek tego zamknięto dziś sesję stanów jeneralnych. Idzie przytem głównie o politykę kolonialną. Przed trzema kwartałami poróżnił się jak wiadomo Thorbecke z Frausenem van der Putte, byłym ministrem kolonialnym, i usunął się przeto od prezydium gabinetu. Vander Putte ułożył dla kolonii swój plan reorganizacyjny, który miał Javanezem przyznać prawo posiadania a pod pewnymi warunkami także prawo sprzedaży swoich gruntów. Konserwatyści jednak chcieli im przyznać tylko prawo użytkowania, dla przeszkodzenia temu, ażeby Europejczycy lub Chińczycy niewykupowali gruntów od krajowców. Pewien liberalny deputowany postawił wniosek pośredniczący, który też przyjęli wszyscy konserwatyści, i część stronnictwa liberalnego. Ministerstwo jednak cofnęło wówczas projekt i ustąpiło. Terazniejsze ministerstwo hrabiego Zuylena podniosło kwestyę kolonialną nanowo i Myer miał zastępować budżet indyjski. Wciągu debat czynił on izkom wyraźne koncesye. Dnia 15. września zatwierdziła pierwsza izba budżet, a na drugi dzień oznajmił dziennik rządowy, że Myer ustąpił a p. Trakranen został ministrem kolonii. W kilka dni potem nastąpiło mianowanie Myera jeneralnym gubernatorem Indji wschodnich. To przyjęta izba bardzo źle, i chociaż adres jej do tronu był bardzo lojalny, niemogła ona przeciw wstrzymać się od wotowania stanowczej nagany dla ministerstwa. Kenchenius, który ją proponował, należy do partii ultra-konserwatywnej. Ministerstwo przedłożyło tę sprawę Królowi, a Król postanowił odwołać się do wyborców kraju.

Wlochy.

Florencya, 3. października. „Diritto“ donosi, iż przy oswo-bodzeniu miasta Palerma od band rewolucyjnych, padło lub rany odniosło tylko 86 szeregowców.

Prefekt i dyrektor policji z Palerma przybyli do Florencyi.

Genua, 28. września. (Wypadki sycylijskie.) Jenerał Cadorna nadesłał rządowi pocztą dokładny raport o wypadkach w Palermie. Przywódzca band Miceli poległ w walce; gwardya narodowa w Palermie została rozwiązana, gdyż zachowanie się jej było podobno nie bardzo zaszczytne. O samej walce otrzymał tutejszy „Movimento“ już dwa sprawozdania z Palermu, których podania jednak co do obustronnych strat będą zapewne przesadzone. Przytaczamy z nich niektóre ustępy. „Liczba księży i mnichów, pojmanyh z bronią w rękę, jest bardzo znaczna; więźniów jest wiele, i to w znacznej części z dobrych familii. Gwardya narodowa w sile 12,000 ludzi dała się podstępnie rozbroić; kilku jej komendantów przeszło do powstańców; broń i amunicya gwardyi narodowej służyły do uzbrojenia zbrodniarzy. Sztandary powstańców były białe z czerwonym krzyżem lub z wizerunkiem patronki św. Rozalii. Miasto było przez kilka dni w rękę powstańców; w król. pałacu były odcięte dwa bataliony grenadyerów, które oswohodzono dopiero 21go; ale była to olbrzymia walka, którą opłaciły armia i marynarka niezmiernie wielką liczbą ofiar. Całe miasto było zabarykadowane, każdy dom był twierdzą. Powstańcy bili się zaciekle i z odwagą godną lepszej sprawy. W 5 dniach walki poniosła marynarka stosunkowo większe straty niż pod Lisą, a armia większe niż pod Custozzą; wszystko dokoła było okryte trupami.“ Wojska biły się w ogóle doskonale i postępowały szlachetnie ze zranionymi brygantami, gdy przeciwnie ci dopuszczali się wielkich okrucieństw. Gdy poległ Miceli, chcieli powstańcy kapitulować i to z honorem wojskowym, ale Angioletti odrzucił ich warunki stanowczo. Tak więc żołnierze trapieni głodem i pragnieniem prowadzili dalszą walkę, a dnia 23go w południe miał nastąpić powszechny atak. Ale zrana część powstańców wymknęła się a inni złożyli broń i przywdziali barwy włoskie. Wojska zajęły wszystkie główne punkta miasta, a wieczorem było Palermo oświetlone. Wielu, którzy zrana jeszcze wznosili okrzyki na cześć republiki, byli teraz dobrymi obywatelami i wołali: „Viva il re!“

Niemcy.

Berlin, 3. października. „Provinzial Correspondenz“ pisze: Negocjacje względem przystąpienia księstwa Sasko-Meiningen do

związku północno niemieckiego, podobno się już skończyły. Protestacja Króla Hanowerskiego nie będzie miała żadnego wpływu na wypadki. Król dałby dowód wyższego na rzeczy poglądu i większej miłości ku dawnym swym poddanym, gdyby się zdecydował na uspokojenie ludzi skrupulatnych uwolnieniem ich od przysięgi.

Szczecin, 3. października. Sejm zamknięty został. Mowa pożegnawna zawiera między innymi ustęp następujący: Wielki książę z zadowoleniem widział z opowiedzi stanów, iż stany trzymały się z ufnością rozpoczętej drogi. Życzenia wyrażone, zwłaszcza co do prawa wyborczego, według możliwości uwzględnione być mają.

Pozegnanie sejmu Strelieckiego tej samej jest treści. Wielki Książę chętnie się zgadza na proponowane zmiany w prawie wyborczym.

Grecya.

Ateny, 20. września. (Doniesienia z Kandyi.) Wiadomości otrzymane dotąd z Kandyi, opiewają w ogóle pomyślnie dla powstańców. Znaczne potyczki zaszyły pod Hiraklionem, Selinonem, Vryssesą i Apokoroną. W pierwszych z tych potyczek zostali Grecy po rozpaczliwym oporze pobici, lecz zwyciężyli potem w dwóch następnych potyczkach. Turcy stracili pod Selinonem do 400 ludzi a przeszło 500 pod Vryssesą, jako też kilka dział, sztandarów i jeńców. Także zabrali im Grecy kasę wojenną z sumą 25.000 franków. Mimo to jednak są nadzieje ostatecznego zwycięstwa bardzo małe. Kandyoci są ograniczeni na własne siły, a Turcy dosyć ciągle posiłki na wyspę. Grecka i turecka ludność wiejska morduje i rabuje się nawzajem. Mustafa Basza wydał 14. września proklamację, w której wzywa Kandyotów do spokojuści i ufania rządowi; w końcu zaś powiada, że pozostawia powstańcom pięć dni czasu do poddania się, po których upływie wystąpi z całą surowością dla przywrócenia spokojuści.

KRONIKA.

(Rozprawy ostateczne w lwowskim e. k. sądzie krajowym) **Lichwa.** Jakób Agid, machlerz ze Lwowa, 24 lat liczący, żonaty, izraelita, już karany za lichwę, skazany został na rozprawie ostatecznej w dniu 3go b. m. za toż samo przestępstwo na karę pieniężną w kwocie 31 złr. lub 14 dni aresztu, (prezyd. radzca sądu kraj. p. Mogielnicki, oskarz. zast. prok. pań. p. Buszak).

Niebezpieczna pogródka. Jacek Djug, wyrobnik z Drohobyczy, 35 lat liczący, stanu wolnego, obrządku rzymsko-katolickiego, już przy wojsku karany kilkakrotnie za niesubordynację, pogródki itd. Zagroził podpaleniem mieszkańcom wsi Kostiaszyna pod Belzem, od których nie otrzymał jałmużny. Gdy wkrótce potem wybuchł pożar we wsi, wójt przytrzymał Djugę i odstawił do urzędu powiatowego. W drodze Djug ponawiał pogródki i pobił wójta. Stawiony przed sądem wypierał się wszystkiego, skazany został jednak na 1½ roku cięż. więzienia, (prok. prop. 2½ lat) i zapowiedział rekurs. (Prezyd. radzca sądu kraj. p. Mogielnicki, oskarz. zast. prok. pań. p. Lewicki, obrońca Dr. Gottlieb).

(Rozprawy ostateczne w lwowskim e. k. sądzie krajowym w przyszłym tygodniu odbyć się mające). Dnia 10. października: Pistuń Konrad kradzież; Czyżes Szulim i spół. kradzież; Wassermann Moses Leib oszustwo. Dnia 11go października: Pilpel Wolf lichwa; Szymeczko Dmytro i spół. kradzież; Schwalz-wald Selig i spół. lichwa; Pirożek Matwij i spół. kradzież; Typa Jaś o kradzież; Łancucki Wincenty zabójstwo przez nieostrożność. Dnia 12. października: Pawlaczek Jan oszustwo.

(Pożary.) W Myszkowcach, w powiecie Kopeczynieckim, dnia 29go z. m. w nocy spalił się dom włościański. Ogień miał powstać przez nieostrożność.

W Suchostawie, w tymże powiecie, dnia 1go b. m. spaliły się trzy domy. Ogień miał powstać przez nieostrożność.

W Dulibach, w powiecie Stryjskim, dnia 28go z. m. spaliła się stajnia na plebanii. Szkoda wynosi 1073 złr. Przyczyna pożaru jest niewiadoma.

W Dawidowie, w powiecie Winnickim, dnia 29go z. m. spalił się dom włościański z częścią zapasów zboża. Szkoda wynosi 147 złr. 27 c. Ogień miało zapuścić dziecko 5letnie bawiąc się siarnikami.

W Sądowej Wiszni dnia 30go z. m. spalił się dach na domu i szopa. Szkoda wynosi 300 złr. Ogień powstał przez nieostrożność.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 6. paźdz. Na naszym wczorajszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: Miec pszenicy (84 $\mathcal{E}$) 3 złr. 53 c.; żyta (79 $\mathcal{E}$) 2 złr. 20 c.; jęczmienia (70 $\mathcal{E}$) 1 złr. 80 c.; owsa (49 $\mathcal{E}$) 1 złr. 9 c.; hreczki 1 złr. 91 c.; grochu 2 złr. 50 c.; ziemniaków 81 c.; kubek krup pszenicznych 7 c., jęczmiennych 3 c., jaglanych 7 c.; hreczanych 4 c., funt mąki pszenicznej 8 c., żytniej 6½ c., miara piwa lepszego 24 c., zwykłego 20 c., wódki, 18° 80 c., 15° 45 c., funt masła 40 c., szmalcu 48 c., loju 20 c.; cetnar siana 80 c., okłofów 56 c., sag drzewa bułowego 9 złr. 81 c., sosnowego 7 złr. 53 c.

(S) **Lwów, 4. października.** W ciągu ubiegłego tygodnia mieliśmy dwie ciepłe i pogodne. Zbiór ziemniaków rozpoczyna się w całej Galicyi.

W handlu zbożowym szkodliwy wpływ wywarła wiadomość w ostatnich dniach otrzymana, że kolej Fryderyka Wilhelma wstrzymała całkiem przewóz towarów. Później nadeszło doniesienie urzędowe, że towary przeznaczone do Berlina, Drezna, Hamburga, Lip-

ska i t. d. mogą być posyłane na Bodenbach. Nie można zaprzeczyć, że administracye kolei w interesie świata handlowego wskazują dokładnie drogę, którą towary posłane być mają, dzieje się to jednak kosztem kupeców, którym nie chodzi o to, czy w ogóle można dotrzeć do tego lub owego miejsca odbytu, lecz głównie o czas i koszt, pomnażające się w miarę większego kołowania. Wszyscy oczekują powrotu normalnych stosunków, czego tem pewniej spodziewać się można, ile ze rozpoczęto już budowę mostu między Mysłowicami a Szczakową. **Wolny** zwieziono do Lwowa w tygodniu ubiegłym bardzo wiele, mianowicie około 8900 cetn. Podobnie nadchodzi kolejka wiele *lnu, konopi i pakul*. Pomniejsze partye masła po 30 do 50 cetn. wysłano do Krakowa. Wywóz *jaj* do Berlina i Hamburga spowodował podniesienie się cen tego artykułu zwłaszcza w sprzedaży cząstkowej. Kupcy galicyjscy zamówili wiele śledzi w północnych Niemczech, lecz transporta tychże nie nadejdą aż po przywróceniu bezpośredniej komunikacyi między Wrocławiem a Lwowem. — *Narzędzi i maszyn rolniczych* przeznaczonych do Rosyi nadeszło znowu z Anglii kilka znaczniejszych partyi.

W handlu zbożowym przy znacznem ożywieniu ceny podnoszą się, wywóz głównie do Prus. Kupcy zagraniczni, którzy po raz pierwszy występują na tutejszej targowicy jako kupujący, uzalają się, że sprzedający wzięwszy zadatek dostarczają zboże gorsze jak było umówione, tudzież na brak zapasów, właściciele bowiem zajęci uprawą roli nie mają czasu młócić. Tylko ceny żyta i pszenicy podniosły się. We Lwowie płacono *pszenicę* 170 $\mathcal{E}$ wagi po 6 złr. 90 c., dowóz z powodu świat izraelskich był szczypty. *Jęczmień* 140 $\mathcal{E}$ wagi po 3 złr. 50 do 80 c., *żyto* bardzo poszukiwane, korzec 160 $\mathcal{E}$ wagi po 4 złr. 50 do 60 c., *owies* 100 $\mathcal{E}$ po 2 złr. 10 do 20 c. *Ziemniaki* korzec 160 $\mathcal{E}$ wagi po 1 złr. 60 c. a w obwodzie rzeszowskim i tarnowskim po 90 do 95 c.

Na targowicach zamiejscowych były ceny następujące: **Sędziszów:** pszenica 170 $\mathcal{E}$ 8 złr., jęczmień 140 $\mathcal{E}$ 3 złr. 90 c., żyto 160 $\mathcal{E}$ 5 złr. 26 c., owies 100 $\mathcal{E}$ 2 złr. 15 c. Pszenica i żyto trzymają się w cenie przy znacznym popycie. Na owies nie było popytu. **Debica:** pszenica 170 $\mathcal{E}$ 8 złr. 36 c., jęczmień 141 $\mathcal{E}$ 4 złr. 38 c., żyto 160 $\mathcal{E}$ 5 złr. 40 c., owies 100 $\mathcal{E}$ 2 złr. 26 c., rzepak 170 $\mathcal{E}$ celnych 11 złr. Na pszenicę pokup znaczny, popyt na żyto i rzepak ożywiony, na inne artykuły brak popytu. **Bochnia:** pszenica 169 $\mathcal{E}$ 7 złr. 85 c., jęczmień 139 $\mathcal{E}$ 4 złr. 51 c., żyto 158 $\mathcal{E}$ 5 złr. 84 c., owies 99 $\mathcal{E}$ 2 złr. 37 c.; kupcy z zagranicy zakupują żyto, nie kupują zaś pszenicy z powodu wysokich cen. **Tarnów:** pszenica 170 $\mathcal{E}$ 8 złr. 75 c. do 9 złr., jęczmień 139 $\mathcal{E}$ 4 złr. 25 do 40 c., żyto 159 $\mathcal{E}$ 5 złr. 60 do 80 c., owies 100 $\mathcal{E}$ 2 złr. 20 do 30 c., rzepak 170 $\mathcal{E}$ 11 złr. do 11 złr. 50 c. Ceny podnoszą się z powodu zakupu do wywozu. Dowóz słaby. **Przemysł:** pszenica 170 $\mathcal{E}$ 7 złr. do 7 złr. 50 c., żyto 159 $\mathcal{E}$ 5 złr. do 5 złr. 20 c., jęczmień 138 $\mathcal{E}$ 3 złr. 90 c., owies 100 $\mathcal{E}$ 1 złr. 90 c. do 2 złr. Na targ dowieziono wiele pszenicy i sprzedano. Jęczmienia prawie całkiem nie było. **Rzeszów:** pszenica 170 $\mathcal{E}$ 8 złr., żyto 160 $\mathcal{E}$ 5 złr. 10 c., jęczmień 138 $\mathcal{E}$ 4 złr. 30 c., owies 100 $\mathcal{E}$ 2 złr. 20 c. Przedaż pszenicy i żyta ożywiona.

Bydła rzeźnego i opasowego nadeszło kolejną lwowsko-czer-niowiecką 1300 sztuk do wywozu. Ogółem wywieziono z Galicyi przez Kraków 2500 sztuk wołów. Większa część tychże została posłana do Olomuńca i Wiednia.

Ostatnia poczta.

Paryż, 4. października. „Monitor“ pisze: Cesarz wysłał generałów Genlis i Favé do departamentów Loire i Allier dla rozdania zapomogi dotkniętym powodzią.

Madryt, 3. października. „Pensamiento“ donosi: W krótko ma nastąpić ogłoszenie środków ku utwierdzeniu porządku publicznego i uregulowaniu stosunków prasowych, nieprzeszkadzając prawowitemu objawianiu myśli.

Bukareszt, 4. października. Bułgarowie ogłaszają protest przeciw twierdzeniu Greków, jakoby mieli wspólną sprawę z Grekami, i przypominają przeciwnie swoje niezafatwione przez Portę petycje względem niezawisłego ukonstytuowania ich kościoła, zależącego teraz od greckiego patriarchy w Konstantynopolu.

Korfu, 2. października. Dnia 22. września uderzyła licząca 20.000 ludzi turecko-egipska armia, wzmocniona krajowymi ochotnikami i pod dowództwem pięciu Baszów na obóz chrześcian na wyspie Kandyi, który rozciągał się od Malany aż do Keramii. Chrześcianie odparli wszystkie ataki piechoty nieprzyjacielskiej; dnia 23. ponowiła się walka, gdy chrześcianie otrzymali 2000 ludzi posiłku. Turcy w końcu pobici mieli stracić 3000 jeńców, a resztę zabrała turecka eskadra pod Malaną.

Na wyspę Kandyę przybyło znowu 8000 Egipcyan i siedm tureckich batalionów z licznymi działami.

Ateny, 29. września. Margrabia de Moustier podczas krótkiego swego pobytu w Atenach, wyraził się miał w sposób wcale nie zachęcający do greckiego ministra spraw zewnętrznych, miał nawet zagrozić zerwaniem stosunków dyplomatycznych na przypadek gdyby Grecya nie pozostała neutralną.

Rząd turecki domaga się wydalenia ministra wojny, rodowitego Kreteńczyka.

Turecy zakazać miała przejście telegramów greckich o powstaniu Kreteńskim przez kraje swoje.

